

Investeringspolicy i Tjörns kommun

Typ av styrdokument	Policy
Beslutsinstans	Kommunfullmäktige
Beslutsdatum och paragraf	2024-12-12, § 160
Diarienummer	2024/271-041
Datum för senaste revidering	2024-11-18
Giltighetstid	Tillsvidare
Dokumentansvarig funktion	Ekonomi
Målgrupp för dokumentet	Tjörns kommun

Innehåll

1	Inledning	1
1.1	Omfattning.....	1
1.2	Avgränsning	1
2	Ansvarsfördelning	2
2.1	Kommunfullmäktige	2
2.2	Kommunstyrelsen.....	2
2.3	Nämnderna	2
2.4	Förvaltningen.....	2
3	Vad är en investering	3
3.1	Materiell eller immateriell anläggningstillgång	3
4	Investeringsprocessen	4
4.1	Budgetering.....	4
4.2	Kategorier av investeringsprojekt	4
4.2.1	Reinvestering	4
4.2.2	Investering med årliga anslag	4
4.2.3	Investering med totalanslag	4
4.2.4	Förändring av investeringsbudgeten under året samt ombudgetering mellan åren	5
4.3	Medfinansieringsprojekt	5
4.4	Exploateringsinvesteringar.....	5
4.5	Beslutsunderlag	6
4.6	Driftskonsekvenser	6
4.7	Start av investeringsprojekt	6
4.8	Uppföljning av investeringsprojekt.....	6
4.9	Avslut av investeringsprojekt	6
5	Viktiga begrepp och förhållningsätt inom investeringsredovisningen	7
5.1	Anskaffningsvärde.....	7
5.2	Avskrivning	7
5.3	Komponentavskrivning	7
5.4	Investeringsinkomster	8
5.5	Reparation och underhållskostnader	8
5.6	Internränta.....	8
5.7	Anläggningsregister & kapitalkostnad	8
5.8	Försäljning & utrangering.....	8

5.9	Nedskrivning.....	9
	Underlag till investeringar.....	10
	Underlag till medfinansieringsprojekt.....	10
	Underlag till exploateringsprojekt	10

1 Inledning

Investeringspolicyn fastställer hur Tjörns kommuns investeringar ska hanteras och syftar till att skapa en tydlig och enhetlig investeringshantering.

1.1 Omfattning

Policyn beskriver vad en investering är, vad som gäller vid budgetering, genomförande samt avslut och utrangering. Policyn anger även ansvarsfördelningen i processen. Investeringspolicyn omfattar också ekonomisk hantering av medfinansiering och exploatering.

1.2 Avgränsning

Investeringspolicyn avser Tjörns kommun och de kommunala bolagens investeringar som beslutas av kommunfullmäktige.

2 Ansvarsfördelning

2.1 Kommunfullmäktige

Kommunfullmäktige beslutar varje år om en investeringsbudget/plan och kan besluta om förändringar av kommunens investeringsbudget under året. Kommunfullmäktige beslutar om kommunens delårsredovisningar och helårsredovisning där uppföljning av investeringsbudgeten ingår.

2.2 Kommunstyrelsen

Kommunstyrelsen håller sig löpande uppdaterade om kommunens investeringsbudget och prognos.

Kommunstyrelsen kan inom ramen för kommunens årliga investeringsbudget omprioritera mellan nämndernas/verksamheternas beslutade anslag.

2.3 Nämnderna

Nämnden ansvarar för de investeringar och projekt som kommunfullmäktige beslutat om ska ingå i nämndens investeringsbudget. Nämnden följer upp investeringarna under året och godkänner slutredovisningar. Nämnden kan under innevarande budgetår omfördela inom nämndens investeringsram.

2.4 Förvaltningen

Förvaltningen ansvarar för att ta fram underlag i investeringsprocessen där förvaltningschefen/kommundirektören har det övergripande ansvaret. Ekonomiavdelningen ansvarar för att samordna arbetet med kommunens investeringsprocess.

Förvaltningschef/kommundirektör godkänner starttillstånd inom ramen för beslutad investeringsbudget. Starttillstånd för lokaler- och fastighetsinvesteringar, oavsett ägare, ska hanteras av fastighetsavdelningen och godkännas av kommundirektör. Vid avvikelser över 1 mkr eller 10 procent ska starttillstånd lyftas för politiskt beslut. Beroende på nämndens möjlighet till omprioritering och typ av investering lyfts starttillstånd till nämnd, kommunstyrelse eller kommunfullmäktige i enlighet med policy.

Förvaltningen ansvarar för att meddela ekonomiavdelningen vid behov av utrangering.

3 Vad är en investering

Med investering menas anskaffning av tillgångar som är avsedda för stadigvarande bruk eller innehav, så kallade anläggningstillgångar.

Grundprincipen är att en vara eller tjänst kostnadsförs när den tas i bruk. För att redovisas som investering ska följande tre kriterier vara uppfyllda. Uppfylls inte samtliga kriterierna ska anskaffningen redovisas som en driftskostnad.

- Anläggningstillgången ska generera framtida ekonomiska fördelar eller medföra en servicepotential för kommunen.
- Tillgången ska införskaffas för stadigvarande bruk med en livslängd om minst tre år.
- Anskaffningsvärdet ska överstiga ett halvt prisbasbelopp.

3.1 Materiell eller immateriell anläggningstillgång

Investeringar delas in i materiella och immateriella anläggningstillgångar. **Materiella tillgångar** är anläggningstillgångar som har ett bestående värde för kommunen. Dessa är avsedda att utnyttjas stadigvarande i verksamheten eller för uthyrning. Det kan vara inventarier, mark, tekniska anläggningar och fastigheter. Inventarier är ett gemensamt namn för exempelvis möbler, fordon och maskiner. Tekniska anläggningar och fastigheter i kommunens regi kan vara skolor, särskilda boenden, badplatser, reningsverk med mera.

En **immateriell anläggningstillgång** är en identifierbar icke penningrelaterad tillgång utan fysisk form som exempelvis IT- och digitaliseringsinvesteringar.

4 Investeringsprocessen

4.1 Budgetering

Kommunfullmäktige beslutar varje år om en investeringsbudget.

Investeringsbudgeten omfattar:

- skattefinansierade investeringar
- taxefinansierade investeringar
- medfinansiering
- exploateringar

Beslut om investeringsbudget innefattar både investeringsutgift och driftkonsekvens. Även driftskonsekvenser till följd av investeringar genomförda av extern part omfattas av investeringsbudgeten.

Kommunens lokalförsörjningsprocess har en nära koppling till investeringsprocessen men styrs utifrån egna styrdokument och beslutas separat.

4.2 Kategorier av investeringsprojekt

Investeringsbudgeten består av tre olika kategorier av investeringar. Kategoriseringen avgör hur anslaget för investeringen hanteras och hur driftskonsekvensen av investeringen finansieras. Vilken typ av anslag investeringen kategoriseras som beslutas om i investeringsbudgeten.

4.2.1 Reinvestering

Reinvestering ersätter befintliga investeringar och görs främst i syfte att bibehålla tillgångens funktionalitet. För dessa investeringar finns som huvudregel ingen ny finansiering då utrymme redan finns i nämndens budgetram.

Reinvestering slutredovisas årligen till nämnd.

4.2.2 Investering med årliga anslag

Löpande investeringar med årliga anslag är sådana investeringar som regelbundet återkommer och som ligger på en jämn nivå. Det är till exempel investering i inventarier, digitalisering, skolgårdar, säkerhetsåtgärder, friluftsliv eller liknande.

Investering med årligt anslag slutredovisas till nämnd i samband när investeringen är slutförd.

4.2.3 Investering med totalanslag

Investeringar med totalanslag är investeringar av engångskaraktär, till exempel investering i nya lokaler. Oftast är investeringen av större

karaktär avseende belopp och sträcker sig över en längre tid och kan till följd av dess omfattning vara preliminär i tid.

Investering med totalanslag slutredovisas till nämnd när investeringsprojektet är slutfört.

4.2.4 Förändring av investeringsbudgeten under året samt ombudgetering mellan åren

Årets budgetanslag kan av olika anledningar behöva fördelas om under och mellan åren.

Reinvesteringar

Anslag för reinvesteringar är bundna till just det året och kan inte ombudgeteras.

Årliga investeringar

Anslag för löpande investeringar är bundna till just det året men kan för innevarande år omprioriteras inom nämndens totala budgetram. I de fall investeringsobjekt med årliga investeringar inte avslutas under året behöver nästkommande års anslag tas i anspråk. Objektet hålls öppet i anläggningsregistret till dess att samtliga utgifter inkommit och investeringen ses som färdig.

Totalanslag

Vid eventuellt förändrade behov eller tidsförskjutning kan nämnden prioritera och omfördela inom nämndens totala årliga investeringsbudget. Omfördelning görs också med förutsättning att respektive projekt hålls inom beslutat totalanslag. Övriga ombudgeteringar görs i nästkommande investeringsbudget.

4.3 Medfinansieringsprojekt

Bidrag till statlig infrastruktur hanteras i medfinansieringsavtal. I kommunens investeringsbudget behöver det beredas utrymme för de rekvisitioner som ska betalas för medfinansiering. Rekvisitionerna ska framgå av beslutet för investeringsutgift och upplösningsekostnaden motsvarar driftskonsekvensen.

4.4 Exploateringsinvesteringar

Med exploateringsverksamhet avses åtgärder för att anskaffa, förädla och iordningsställa kommunens mark för infrastruktur (gator, parker och VA) samt för bostads- och/eller verksamhetsområden och/eller naturreservat. Exploateringsinvesteringarna kan ofta delvis eller som helhet finansieras genom inkomster i exploateringsprojektet. Beslut om exploateringsinvesteringar görs i investeringsbudgeten.

4.5 Beslutsunderlag

I samband med budgetarbetet görs årligen en bedömning av kommande investeringsbehov. För samtliga investeringsprojekt ska ett beslutsunderlag finnas.

Mer information om underlag återfinns i bilaga 1.

4.6 Driftskonsekvenser

För skattefinansierad verksamhet budgeteras medel centralt för att finansiera driftkostnader av beslutade investeringar. Den totala driftkostnaden av en investering finansieras som huvudregel till 80 procent från centralt avsatta medel, resterande 20 procent finansieras av ansvarig nämnd. I samband med budgetarbetet kan avvikelser från huvudregeln beslutas.

Taxefinansierad verksamhet omfattas inte av ovanstående utan finansieras via avgifter utifrån beslutad taxa.

4.7 Start av investeringsprojekt

Samtliga utgifter, som klassas som investering kopplade till investeringsprojekt ska bokföras med projektnummer.

För samtliga investeringar ska ett starttillstånd upprättas och överlämnas till ekonomiavdelningen.

4.8 Uppföljning av investeringsprojekt

Investeringsverksamheten följs upp under året enligt kommunens budget- och uppföljningsprocess och sammanfattas i kommunens årsredovisning. Uppföljningen ska innehålla prognos för året men också för projektet som helhet. I uppföljningen ska också driftkonsekvenser beräknas.

4.9 Avslut av investeringsprojekt

Varje avslutat investeringsprojekt ska slutredovisas till nämnd. Slutredovisning av investeringsprojekt ska ske löpande under året, så snart projektet är avslutat. Aktivering kan ske genom delaktivering under projektets gång alternativt när projektet är avslutat.

I samband med aktivering av skattefinansierade investeringar ska en ramjustering ske till berörd nämnd från centralt avsatta medel.

5 Viktiga begrepp och förhållningssätt inom investeringsredovisningen

5.1 Anskaffningsvärde

En investering ska bokföras till anskaffningsvärdet. I anskaffningsvärdet ska samtliga kostnader ingå som är direkt kopplade till förvärvet. Projektering och andra kostnader som är direkt hänförliga till investeringen redovisas som en investeringsutgift och tas upp som en pågående anläggningstillgång fram till beslut om investering. Om inte investeringen ska genomföras kostnadsförs upparbetade utgifter i sin helhet och påverkar driftbudgeten.

5.2 Avskrivning

Kostnaden för den del av investeringen som förbrukats under en period är en periodiserad utgift och kallas för värdeminskning eller avskrivning. Kommunen tillämpar linjär avskrivning, vilket innebär att lika stora årliga avskrivningar görs under investeringens nyttjandeperiod (avskrivningstid). Linjär avskrivning sker med vägledning av de avskrivningstider/intervall som RKR förespråkar. Strävan efter en rättvisande bild är utgångspunkten vid fastställande av avskrivningstider. Det är viktigt att avskrivningstiderna speglar den faktiska resursförbrukningen. Samma typ av objekt kan därmed ha olika långa avskrivningstider beroende på hur/var/av vem det används.

En lokal bedömning av den förväntade nyttjandetiden ska göras med hjälp av exempelvis tidigare erfarenhet och teknisk expertis i samråd med ekonomiavdelningen. Vid oklarhet tas beslut av ekonomichef. Undantagna investeringar där avskrivning inte sker är vid mark- och konstinköp, i dessa fall utfaller endast kostnader för ränta.

5.3 Komponentavskrivning

Komponentavskrivning ska tillämpas i de fall då betydande och fysiskt klart identifierbara delar av anläggningen har väsentligt olika nyttjandetider enligt RKR. Det innebär att olika avskrivningstider ska tillämpas för olika delar av en investering. Det kan till exempel gälla tak, ventilation, installation av hiss och liknande. Varje komponent ska redovisas med sitt anskaffningsvärde. Eventuellt kvarvarande värde på en komponent som ersätts bokas som en kostnad i samband med utbytet.

5.4 Investeringsinkomster

Anslutningsavgifter och offentliga investeringsbidrag periodiseras utifrån investeringens nyttjandeperiod och intäktsförs.

5.5 Reparation och underhållskostnader

Kostnader för reparation och underhåll av en anläggningstillgång som syftar till att bibehålla tillgångens egenskaper, men som inte ökar anskaffningsvärdet ska redovisas som en kostnad i driftbudgeten den period de uppkommer.

5.6 Internränta

Internräntan beräknas på investeringens bokförda värde. Internräntan följer den internränta som Sveriges kommuner och regioner (SKR) anger för året och kan förändras från år till år. Justering av räntenivå mellan åren påverkar inte tidigare tilldelad budgetram.

Internräntan avseende taxefinansierad verksamhet, det vill säga vatten och avlopp- samt avfallsverksamhet, styrs av gällande lagstiftning och praxis. På intäkter i form av anslutningsavgifter genereras intern intäktsränta. För taxefinansierad verksamhet beräknas internräntan på investeringens bokförda värde redan vid projektets start, det vill säga även på pågående projekt.

5.7 Anläggningsregister & kapitalkostnad

När en investering är klar aktiveras den som en anläggningstillgång i kommunens anläggningsregister. När en investering aktiveras i kommunens anläggningsregister belastas aktuell verksamhet med kapitalkostnader, vilka består av avskrivningar och ränta. Kapitalkostnadens storlek är beroende på investeringsutgift, räntenivå samt nyttjandeperiod.

5.8 Försäljning & utrangering

Investeringar som säljs eller utrangeras ska tas bort ur anläggningsregistret i anslutning till att händelsen inträffar. Förvaltningen ansvarar för att meddela ekonomiavdelningen vid försäljning. Ersättningen redovisas som reavinst eller reaförlust i driftredovisningen.

Utrangering ska göras när tillgången inte har något värde för verksamheten. Den kan vara förstörd, ha stulits, kasserats eller på annat sätt vara oanvändbar. Om tillgången vid utrangeringen inte är fullt avskriven ska det bokförda värdet skrivas bort och belasta resultatet.

5.9 Nedskrivning

En anläggningstillgång som vid årets slut har ett lägre värde ska skrivas ned till det lägre värdet om värdenedgången kan antas vara bestående. Förvaltningen ansvarar för att meddela ekonomiavdelningen vid behov av nedskrivning. En nedskrivning belastar resultatet.

Bilaga 1 - underlag

Underlag till investeringar

Underlaget ska ge information om:

- Beskrivning och motivering av projektet utifrån behov och kostnadseffektivitet.
- Investeringsutgift och driftskonsekvenser i form av kapitalkostnader samt övriga driftkonsekvenser kopplade till investeringen.
- Eventuella investeringsinkomster.
- Konsekvensbeskrivning om investeringen inte genomförs.
- Eventuell koppling till andra investeringar.
- Status för investeringens genomförbarhet.

Underlag till medfinansieringsprojekt

Underlaget ska ge information om:

- Beskrivning och motivering av projektet utifrån behov.
- Underlag från Trafikverket samt eventuella avtal med externa aktörer.
- Förslag till upplösningstid och driftskonsekvenser.
- Eventuell koppling till andra investeringar och exploateringar.

Underlag till exploateringsprojekt

Underlaget ska ge information om:

- Beskrivning och motivering av projektet utifrån behov.
- Beräkning av årlig samt total intäkt och kostnad för exploateringsprojektet.
- Status för exploateringens genomförbarhet.